

UGE 1: UGENS SPROGTIP FOR DE YNGRE BØRN

SÆT ORD PÅ TØJ OG FARVER

Sådan gør du/I:

Hjælp dit barn med at tage tøj eller nattøj på. Fortæl dit barn hvilket tøj I tager på. Du kan fx sige: "Nu skal vi have bukser på. Først det ene ben og så det andet ben ned i buksebenet." Hjælp dit barn med at sætte ord på. Hvis barnet fx peger på bukserne, kan du sige: "Ja, du har bukser på. Bukserne er blå. Hvilken farve er bukserne?" Hvis dit barn endnu ikke har sprog til at sætte ord på, kan du fx gentage, hvilken farve bukserne har. Sæt også gerne ord på det øvrige tøj barnet får på og farven og eventuelle mønstre herpå.

DIT BARN LÆRER:

- At kunne forstå og bruge typiske ord for ting og handlinger
- At kunne genkende og bruge typiske ord for farver og mønstre

UGE 1: UGENS SPROGTIP FOR DE ÆLDRE BØRN

SÆT ORD PÅ TØJ OG FARVER

Sådan gør du/I:

Hjælp dit barn med at tage tøj eller nattøj på. Snak med dit barn om hvilket tøj han/hun tager på. Du kan fx sige: "Nu skal vi have bukser på, hvilken farve er bukserne? Og hvad med mine bukser, hvilken farve har de?" Hjælp dit barn med at udvide sin forståelse ved at spørge om hvad der fx ellers er blåt. Måske kan I også tale om, at strømper er ens i par, og dit barn kan hjælpe med at finde den, der passer. Få gerne dit barn til at sætte ord på farven og eventuelle mønstre på det øvrige tøj han/hun får på.

DIT BARN LÆRER:

- At kunne forstå og bruge typiske ord for ting og handlinger
- At kunne genkende og bruge typiske ord for farver og mønstre
- At kunne fastholde en samtale om det samme emne

UGE 2: UGENS SPROGTIP FOR DE YNGRE BØRN

SAMTALE UNDER AFTENSMADEN

Sådan gør du/I:

Sæt jer sammen ved bordet. Lyt og vær nærværende. Under aftensmaden kan I snakke om, hvad der er på tallerkenen. Sig fx til dit barn: "Se, det her er din tallerken. Den er rund. Hvad har du på tallerkenen?" Hvis dit barn endnu ikke har sprog til at sætte ord på, kan du fortælle dit barn, hvad det er, I spiser. I kan også snakke om, hvordan det smager. Hvis dit barn fx spiser et jordbær og siger "mmm", så kan du lytte og følge op ved fx at sige: "Det er et jordbær. Jordbæret smager sødt."

DIT BARN LÆRER:

- At kunne genkende og bruge typiske ord for former
- At være opmærksom på forskellige smage

UGE 2: UGENS SPROGTIP FOR DE ÆLDRE BØRN

SAMTALE UNDER AFTENSMADEN

Sådan gør du/I:

Lad dit barn hjælpe med at dække bord og snak om hvilke ting I sætter på bordet. Du kan fx sige: "Nu skal vi have tallerkener på bordet. Det bliver dig, mig, far og bedstemor, som spiser med i aften. Hvor mange tallerkener skal vi bruge?"

Under måltidet kan du skære maden i stykker og tælle hver bid sammen med dit barn. Lad dit barn tage en bid og bagefter tælle hvor mange bidder, der er tilbage. Giv dit barn god tid. Hvis det er for nemt for dit barn, kan du også inddrage former i samtalen. Du kan fx spørge: "Tallerkenen er rund. Hvad kan du ellers finde på bordet, som er rundt?"

Under måltidet kan I også snakke om det, der nu engang optager jeres barn.

DIT BARN LÆRER:

- At kunne føre en længere samtale
- At kunne genkende og bruge de mindste talord
- At kunne genkende og bruge typiske ord for former

UGE 3: UGENS SPROGTIP FOR DE YNGRE BØRN

FÆLLES MADLAVNING

Sådan gør du/I:

Tag dit barn med i køkkenet når I forbereder aftensmaden. Du kan sætte dit barn i hans/hendes højstol. Fortæl dit barn at nu skal I lave aftensmad, fordi det er aften. Forklar hvad du gør, imens du laver maden og tilbyd dit barn at se, lugte, smage og føle. Lad fx dit barn holde et stykke agurk og fortæl: "Det her er en agurk. Agurken er grøn. Den skærer vi i stykker til salaten." Hvis du skærer agurken i mindre stykker, kan I også sammen tælle antallet af agurkestykker. Du kan fx sige: "Skal vi tælle hvor mange stykker agurk der er?1, 2, 3, 4, 5"

DIT BARN LÆRER:

- At kunne forstå og bruge typiske ord for begivenheder og handlinger
- At kunne forstå og bruge typiske ord der har med tid at gøre
- At kunne genkende og bruge de mindste talord

UGE 3: UGENS SPROGTIP FOR DE ÆLDRE BØRN

FÆLLES MADLAVNING

Sådan gør du/I:

Gør det til en aktivitet at lave aftensmad sammen med dit barn. Fortæl dit barn hvad I skal lave, og tal om de forskellige ingredienser I skal bruge. I kan fx hjælpes ad med at skylle og tilberede grøntsagerne. Her kan du løbende tilbyde dit barn at lugte, smage og føle på grøntsagerne. Du kan fx sige: "Vil du smage noget broccoli? Den er grøn ligesom en agurk, men den smager helt anderledes. Hvordan synes du, at den smager?" Lyt til dit barn og lad ham/hende byde ind. Følg dit barns nysgerrighed og interesser. Vær nærværende og hav det sjovt sammen.

DIT BARN LÆRER:

- At kunne forstå og bruge typiske ord for ting og handlinger
- At udvikle nysgerrighed

UGE 4: UGENS SPROGTIP FOR DE YNGRE BØRN

DANSELEG

Sådan gør du/I:

Sæt noget musik på og dans sammen med dit barn. Du kan holde dit barn i hænderne og hoppe, ryste med det ene ben eller vrikke med hoften. Sæt ord på hvad I gør, mens I danser. Du kan fx sige: "Nu tager vi højre ben frem og ryster det." Snak om hvad kroppens dele hedder, og hvilke I bruger i dansen.

DIT BARN LÆRER:

- Kropsbevidsthed
- Kendskab til ord, der knytter sig til kroppen

UGE 4: UGENS SPROGTIP FOR DE ÆLDRE BØRN

DANSELEG

Sådan gør I:

Sæt noget musik på og dans sammen med dit barn. I kan hoppe, ryste med det ene ben eller vrikke med hoften. Sæt ord på hvad I gør, mens I danser. Du kan fx sige: "Nu tager vi højre ben frem og ryster det." Snak om hvad kroppens dele hedder, og hvilke I bruger i dansen. Sammen kan I lave en kort og simpel koreografi. Du kan sige: "Lad os starte med at tage højre ben frem og ryste det. Derefter tager vi venstre ben frem og ryster det. Nu strækker vi begge arme højt op over hovedet og hopper." Bagefter kan I gentage dansen.

DIT BARN LÆRER:

- Kropsbevidsthed
- Kendskab til ord, der knytter sig til kroppen
- Styrker hukommelsen

UGE 5: UGENS SPROGTIP FOR DE YNGRE BØRN

LEG I BADET

Sådan gør du/I:

Når du bader dit barn, kan I bruge tiden til at snakke. Fortæl dit barn, hvad der sker: "Lige nu er du helt tør, men når du kommer ned i badet, så gør vandet dig våd. Ligesom når det regner udenfor, så bliver man også våd." Her kan du løfte lidt vand op og lade det falde ned i badekarret igen, imens du laver sjove lyde: "Nu regner det, plask, plask!" Følg dit barns interesse og snak om hvad der optager ham/hende i badet.

DIT BARN LÆRER:

- Kendskab til ord for begivenheder og handlinger (der knytter sig til vejret)
- At kunne føre en længere samtale

UGE 5: UGENS SPROGTIP FOR DE ÆLDRE BØRN

SNAK OM VEJRET

Sådan gør du/I:

På vej til institutionen/dagplejen kan du tale med dit barn om vejret. Du kan spørge: "Kan du se, at vejen er helt våd? Ved du hvorfor?" Giv dit barn tid til at svare. Snak med dit barn om, at det har regnet og at det derfor er vådt på vejen. Snak også om hvordan vejret er nu. Du kan fx snakke med dit barn om, hvordan himlen ser ud: "På himlen er der både grå og hvide skyer. Ved du hvorfor nogle af dem er grå?" Giv (igen) dit barn tid til at tænke og svare.

DIT BARN LÆRER:

- At kunne forstå og bruge ord for begivenheder og handlinger (fx vejret)
- At kunne fastholde en samtale om det samme emne (fx vejret)

UGE 6: UGENS SPROGTIP FOR DE YNGRE BØRN

OVERTØJ

Sådan gør du/I:

Når I skal udenfor, så kan du snakke med dit barn om hvilken slags overtøj, som I skal have på. Sig fx: "Det regner, så derfor skal vi have regnjakke og gummistøvler på" eller "I dag skinner solen og det er varmt udenfor. Derfor skal vi kun have en tynd sommerjakke på." Imens I tager overtøjet på, kan du spørge dit barn omkring farven eller mønstret på fx regnjakken. Giv dit barn god tid til at svare. Hvis dit barn ikke er gammelt nok til at kunne svare, så kan du hjælpe dit barn ved at sætte ord på, og fortælle hvilke mønstre der er på regnjakken og hvilken farve den har.

DIT BARN LÆRER:

- At kunne forstå og bruge typiske ord for begivenheder og handlinger (der knytter sig til vejret)
- At kunne genkende og bruge typiske ord for farver og mønstre

UGE 6: UGENS SPROGTIP FOR DE ÆLDRE BØRN

SNAK OM VASKETØJET

Sådan gør du/I:

Lad dit barn hjælpe med at sortere vasketøj. Snak med dit barn om hvilke mønstre, farver og figurer, som I kan finde på tøjet. Måske er der striber på trøjen, prikker på strømperne eller stjerner på undertøjet. Lad dit barn hjælpe med at finde strømper, der passer sammen. Du kan sige: "Her er der en stor og stribet strømpe. Hvem tror du mon den tilhører?" Dig eller far? Kan du finde den strømpe, som passer sammen med den her?" Giv dit barn tid til at svare og følg op på dit barns svar.

DIT BARN LÆRER:

- At kunne forstå og bruge typiske ord for ting og handler (fx tøjvask)
- At kunne forstå og bruge typiske ord for farver og mønstre
- At kategorisere

UGE 7: UGENS SPROGTIP FOR DE YNGRE BØRN

MORGENRUTINE - TID

Sådan gør du/I:

Hjælp dit barn med at opnå en forståelse for dagens forskellige tidspunkter og tilhørende rutiner. Er det morgen, formiddag, eftermiddag eller aften? Sæt dig med dit barn imens I spiser morgenmad, og snak om at det er morgen og om hvad der sker om morgenen. Fortæl at det første vi gør om morgenen er at vågne op, tage tøj på og spise morgenmad inden man skal ud af døren. Fortæl fx dit barn, at du skal på arbejde og at dit barn skal i vuggestue/dagplej, og at dit barn til eftermiddag bliver hentet igen.

DIT BARN LÆRER:

- At kunne forstå og bruge typiske ord der har med tid at gøre
- Kendskab til de forskellige tider på dagen

UGE 7: UGENS SPROGTIP FOR DE ÆLDRE BØRN

SYNG SANGE OM TAL

Sådan gør du/I:

Introducér sangen for dit barn. Du kan sige: "I dag skal vi synge en sang og snakke om tal."

Syng en sang eller rim med dit barn imens du tæller på fingrene. Syng fx "Indianersangen (1 indi, 2 indi, 3 indianer...) Du kan opmuntre dit barn til også at tælle på sine egne fingre. Hvis I synger "Indianersangen", så kan du bagefter udvide ved at fortælle, hvordan indianeren siger sjove lyde med hånden for munden: "Indianeren siger uh-uh-uh. Han kalder på sine venner."

DIT BARN LÆRER:

- At kunne forstå og bruge de mindste talord
- At lytte og være opmærksomhed

UGE 8: UGENS SPROGTIP FOR DE YNGRE BØRN

GÅTUR (I NATUREN, PÅ VEJ HJEM)

Sådan gør du/I:

Hold øje med hvad dit barn kigger efter, når I er ude at gå tur, på vej hjem eller lign. Du kan pege i den retning, som dit barn kigger, og fortælle hvad I ser. Her hjælper du dit barn med at få sat ord på det, som han/hun ser: "Hov, hvad fik du øje på der? Det er en fugl. Fugle lever ude i naturen, mens vi bor inde." Når dit barn kigger et andet sted hen, så kan du igen pege og fortælle om det nye, som han/hun kigger efter.

DIT BARN LÆRER:

- At kunne forstå og bruge typiske ord for rumlige begreber (fx ude)
- Kendskab til nye ord omkring dyr, natur eller lign.

UGE 8: UGENS SPROGTIP FOR DE ÆLDRE BØRN

GÅ PÅ FØDDER

Sådan gør du/I:

Introducér aktiviteten for dit barn. Du kan sige: "Vi skal lege, at vi skal ud at gå en tur. Vi skal på opdagelse, og du skal gå på mine fødder." Bevæg dig rundt, mens du med dine skridt løfter barnets fødder, så I går rundt sammen. Variér dine skridt, så I både går mange, få, korte og lange skridt - og måske tager du også høje skridt, du vralter, tripper osv. Gå også både forlæns og baglæns. Fortæl undervejs hvilken type skridt du tager, og hvor I går hen. På den måde får barnet sat ord på lidt svære begreber. Du kan fx sige: "Nu skal vi ud at købe ind, men for at komme hen i supermarkedet, så skal vi først gå nogle meget, meget lange skridt."

I takt med dit barns egen sproglige udvikling kan han/hun selv dirigere, hvor I skal gå hen og med hvilken type skridt.

DIT BARN LÆRER:

- At kunne forstå og bruge typiske ord for handlinger
- At kunne forstå og bruge typiske ord for størrelser

UGE 9: UGENS SPROGTIP FOR DE YNGRE BØRN

LEG I BADET

Sådan gør du/I:

Når I er i bad, så kan du forsigtigt hælde vand på én kropsdel af gangen. Du kan hælde eller sprøjte vand på fødderne og fortælle: "Nu vasker vi fødderne og tæerne. Det er dejligt at få vasket sine tæer. Skal vi tælle dem? 1, 2, 3, 4, 5...5 tæer!" Hvis barnet smiler eller pludrer undervejs, så kan du efterligne dit barns lyde. Når dit barn sidder i vandet kan I fx også snakke om, at ænder svømmer på vandoverfalden, og at fisk også lever i vandet.

DIT BARN LÆRER:

- At være opmærksom på forskellige dele af kroppen
- At kunne forstå og bruge typiske ord for ting og handlinger
- At kunne forstå og genkende de mindste talord

UGE 9: UGENS SPROGTIP FOR DE ÆLDRE BØRN

TID

Sådan gør du/I:

Hjælp dit barn til at opnå en forståelse for dagens forskellige tidspunkter og tilhørende rutiner. Er det morgen, formiddag, eftermiddag eller aften? Sæt dig med dit barn imens I spiser morgenmad, og snak om at det er morgen og om hvad der sker om morgenen. Fortæl at det første vi gør om morgenen er at vågne op, tage tøj på og spise morgenmad inden man skal ud af døren. Fortæl fx dit barn, at du skal på arbejde og at dit barn skal i vuggestue/dagpleje, og at dit barn til eftermiddag bliver hentet igen.

DIT BARN LÆRER:

- At kunne forstå og bruge typiske ord der har med tid at gøre
- Kendskab til de forskellige tider på dagen

UGE 10: UGENS SPROGTIP FOR DE YNGRE BØRN

SAMTALE UNDER TØJVASK

Sådan gør du/I:

Hav dit barn med i højstol eller på gulvet ved siden af dig imens du ordner vasketøj. Fortæl hvad du gør, når du sorterer vasketøj, og hvilke farver og mønstre tøjet har. Du kan sige: "Først åbner vi lågen, så skal tøjet i vaskemaskinen, og så skal lågen lukkes." Måske kan dit barn hjælpe med at putte tøjet i vaskemaskinen?

DIT BARN LÆRER:

- At kunne forstå og bruge typiske ord for ting og handlinger (fx tøjvask)

UGE 10: UGENS SPROGTIP FOR DE ÆLDRE BØRN

DYRELEG

Sådan gør du/I:

Leg med dit barn og forestil jer at I er forskellige dyr, fx på bondegården eller savannen. I kan skiftevis være en kanin, elefant, kænguru, fugl, slange eller et andet dyr. Spørg dit barn om hvad dyrene siger. Lad dit barn reflektere og få god tid til at byde ind. Måske kan dit barn gætte, hvilket dyr du er, når du siger en bestemt lyd. Fortæl dit barn om hvordan dyrene bevæger sig: "Kaninen kan hoppe. Kan du også hoppe afsted som en kanin? Kender du andre dyr, som også hopper? Kan du hoppe ligesom en kænguru?" eller "Fugle har vinger. Hvordan bevæger fuglen sig?" Når I snakker om dyrene, kan I også snakke om dyrenes størrelse.

DIT BARN LÆRER:

- At kunne forstå og bruge forskellige ord for handlinger
- At kunne genkende og bruge typiske ord for størrelser
- At koncentrere sig og at reflektere

UGE 11: UGENS SPROGTIP FOR DE YNGRE BØRN

OPMÆRKSOM PÅ LYDE

Sådan gør du/I:

Når I er på vej hjem fra daginstitutionen, kan I snakke om, hvad I ser og hører. Du kan sige: "Hov, hvad er det, som vi kan høre? Wiu, wiu? Kan du høre det?" Efter at barnet har svaret, kan du forklare: "Det er en ambulance, som siger wiu. Den kører med udrykning, fordi den skal skynde sig at bringe de syge mennesker til hospitalet, så de kan blive raske."

DIT BARN LÆRER:

- At være opmærksom på lyde
- At opdage forbindelsen mellem fx en ambulance og dens lyd eller en fugl og fuglens lyd

UGE 11: UGENS SPROGTIP FOR DE ÆLDRE BØRN

LEGOKLODSE

Sådan gør du/I:

Sæt jer på gulvet og præsenter hvad I skal lave. Du kan sige: "I dag skal vi bygge med legoklodser. Vi skal tælle og snakke om ord." Find en terning og legoklodser frem. Dit barn skal slå med terningen og finde antallet af legoklodser. Du kan sige: "[Dit barns navn], vil du starte med at slå med terningen? Du slog 3. Hvad slog du?" Det antal dit barn slår skal findes i klodser. Du kan sige: "Du skal nu tage tre klodser fra kassen og sætte dem oven på hinanden, så du bygger et tårn. Skal vi hjælpes ad med at finde tre klodser? Vi kan tælle sammen: 1, 2, 3." Bagefter kan du slå med terningen og bygge et tårn. I kan sammenligne hinandens tårne og snakke om høje og lave tårne. Du kan fx sige: "Hvem har det højeste tårn?"

I kan bygge så længe dit barn har interesse for det, og I kan også tilføje en ekstra terning eller helt undlade at bruge terningen, men blot bygge høje og lave tårne.

DIT BARN LÆRER:

- At kunne forstå og bruge typiske ord for størrelser
- At kunne forbinde de mindste talord med korrekt antal

UGE 12: UGENS SPROGTIP FOR DE YNGRE BØRN

PÅ OPDAGELSE I HAVEN

Sådan gør du/I:

Byg en lille forhindringsbane hvor dit barn fx skal over og under noget. Det kan fx være over en stol, under et bord, på et tæppe osv. Fortæl dit barn, at I skal prøve forhindringsbanen. Vis først dit barn banen og snak om de forskellige forhindringer undervejs så han/hun ved hvordan, man kommer gennem banen. Du kan fx sige: "Hvad tror du at man skal her?" Man skal over stolen." Undervejs kan du sætte ord på, hvor dit barn er, og snakke om hvordan han/hun kommer igennem banen.

DIT BARN LÆRER:

- At kunne forstå og bruge typiske ord for rumlige begreber

UGE 12: UGENS SPROGTIP FOR DE ÆLDRE BØRN

AT GÅ SOM DYRENE

Sådan gør du/I:

Fortæl dit barn at I skal lege, at I er dyr, og at I skal gå ligesom dem. Snak med dit barn om forskellige dyr og hvordan de går. I kan skiftevis trampe som en elefant, liste som en kat, tage lange skridt som en høj giraf eller hoppe som en kænguru. Spørg hver gang dit barn om hvordan det pågældende dyr går. Hvis barnet har svært ved at svare, kan du komme med ledetråde: "Tramper den store elefant eller lister den?"

DIT BARN LÆRER:

- At kunne forstå og bruge typiske ord for handlinger
- At kunne fastholde en samtale om det samme emne

UGE 13: UGENS SPROGTIP FOR DE YNGRE BØRN

SYNG FOR DIT BARN

Sådan gør du/I:

Du kan synge en sang, imens du skifter dit barn. Det kunne fx være "Indianersangen": "1 indi, 2 indi, 3 indianer, 4 indi, 5 indi, 6 indianer, 7 indi, 8 indi, 9 indianer, 10 indianerbørn..." (tæl på fingre). Når du synger versene, så lav dertilhørende kropsbevægelser fx når der synges at de svømmede. Hav øjenkontakt og vent på barnets reaktion. Følg dit barns mimik og lyde. Hvis dit barn hviner og er glad, så kan du tilpasse dig dit barns lyd- og begejstingsniveau og efterligne dets ansigtsudtryk. Bliv ved så længe dit barn synes, at det er sjovt.

DIT BARN LÆRER:

- At lytte til og være opmærksom på nye ord, sang og lyd
- At kunne forstå og bruge de mindste talord

UGE 13: UGENS SPROGTIP FOR DE ÆLDRE BØRN

MELLEMMÅLTID M. FOKUS PÅ TAL

Sådan gør du/I:

Tilbered et mellemmåltid bestående af mange små forskellige ting til dit barn. Du kan fx lave en tallerken med en banan skåret i skiver, to appelsinbåde, fire stykker æble og fem jordbær. Imens I spiser, kan du snakke om tal med dit barn: "Hvor mange stykker æble har du på din tallerken? Hvis du spiser ét stykke, hvor mange har du så tilbage?" Giv dit barn tid til at tænke og hjælp med at tælle, hvis det er svært.

DIT BARN LÆRER:

- At kunne genkende og bruge de mindste talord
- At kunne forbinde de mindste talord med korrekt antal
- Dit barn støttes i at tænke selvstændigt

UGE 14: UGENS SPROGTIP FOR DE YNGRE BØRN

FØLELSESPEJLET

Sådan gør du/I:

Kig i spejlet sammen med dit barn og snak om følelser, såsom glad, sur, overrasket eller ked af det. Imens I kigger ind i spejlet, kan I øve jer i at lave forskellige ansigtsudtryk, som passer til forskellige følelser. Du kan også variere din stemme, så den enten lyder glad eller trist alt efter hvilken følelse, som du viser. Se om du kan aktivere dit barn ved at spørge ham/hende om, hvordan man ser ud, når man fx er glad.

DIT BARN LÆRER:

- At kunne forstå og bruge typiske ord for følelser
- At imitere

UGE 14: UGENS SPROGTIP FOR DE ÆLDRE BØRN

LEG MED STØRRELSER

Sådan gør du/I:

Fortæl dit barn at nu skal I lege at I gør jer store og små, lange og korte osv. Du kan sige: "Vi skal lege en leg, hvor vi skal vise forskellige størrelser med vores krop. Vi kan strække armene langt op over hovedet og gå på tæer. Så bliver vi høje og lange." Stræk armene i vejret og gør dig høj. Bagefter kan I sætte jer på hug og være små osv. Snak om hvem i familien, der fx er høj og lav, store og små. I kan også snakke om, at giraffen er høj og har en lang hals og at musen er lille. Giv dit barn god tid til at svare og følg op på dit barns reaktioner.

DIT BARN LÆRER:

- At kunne forstå og bruge typiske ord for størrelser
- At imitere
- Kendskab til modsætninger, fx stor - lille

UGE 15: UGENS SPROGTIP FOR DE YNGRE BØRN

RUGBRØDSFORMER

Sådan gør du/I:

Skær rugbrødsmadderne ud i forskellige former såsom firkanter, trekanter osv. Du kan nu vise dem til dit barn: "Se her! Her har vi en masse lækre rugbrødsmasser i forskellige former. Hvilken en kunne du tænke dig?" Barnet kan nu pege, og du kan snakke med dit barn om formen. Bagefter kan dit barn vælge en rugbrødsmad med en ny form, som I kan snakke om. I kan også sammen tælle rugbrødsmadderne.

DIT BARN LÆRER:

- Kendskab til former
- At kunne forstå og bruge de mindste talord

UGE 15: UGENS SPROGTIP FOR DE ÆLDRE BØRN

RUGBRØDSFORMER

Sådan gør du/I:

Skær rugbrødsmadderne ud i forskellige former såsom firkanter, trekanter osv. Du kan nu vise dem til dit barn: "Se her! Her har vi en masse lækre rugbrødsmasser i forskellige former. Hvilken en kunne du tænke dig?" Du kan få dit barn til at vise kendskab til forskellige former ved at sige: "Kan du tage et stykke, som er formet som en trekant?" Når barnet vælger et stykke, kan I snakke med dit barn om formen og relatere til andre ting, som også er fx trekantede. I kan også sammen tælle rugbrødsmadderne.

DIT BARN LÆRER:

- Kendskab til former
- At kunne forstå og bruge de mindste talord

UGE 16: UGENS SPROGTIP FOR DE YNGRE BØRN

LEG MED STØRRELSER

Sådan gør du/I:

Fortæl dit barn at nu skal I lege at I gør jer store og små, lange og korte osv. Du kan sige: "Vi skal lege en leg, hvor vi skal vise forskellige størrelser med vores krop. Vi kan strække armene langt op over hovedet og gå på tæer. Så bliver vi høje og lange." Stræk armene i vejret og gør dig høj. Bagefter kan I sætte jer på hug og være små osv. Snak om hvem i familien, der fx er høj og lav, store og små. I kan også snakke om, at giraffen er høj og har en lang hals og at musen er lille. Giv dit barn god tid til at svare og følg op på dit barns reaktioner.

DIT BARN LÆRER:

- At kunne forstå og bruge typiske ord for størrelser
- At imitere
- Kendskab til modsætninger, fx stor - lille

UGE 16: UGENS SPROGTIP FOR DE ÆLDRE BØRN

FØLELSESSPEJLET

Sådan gør du/I:

Kig i spejlet sammen med dit barn og snak om følelser, såsom glad, sur, overrasket eller ked af det. Imens I kigger i spejlet, kan I øve jer i at lave forskellige ansigtsudtryk, som passer til forskellige følelser. Du kan også variere din stemme, så den enten lyder glad eller trist alt efter hvilken følelse, som du viser. Aktiver dit barn så meget som muligt. Du kan fx spørge: "Hvordan ser du ud, når du er glad? Ja, sikke et dejligt stort smil du har!" I kan også snakke om, hvorfor de forskellige følelser opstår, fx at man kan blive ked af det, hvis nogle tager noget legetøj fra en.

DIT BARN LÆRER:

- At kunne forstå og bruge typiske ord for følelser
- At kunne fortælle om sig selv og egne oplevelser

UGE 17: UGENS SPROGTIP FOR DE YNGRE BØRN

PÅ INDKØB

Sådan gør du/I:

Tag dit barn med på indkøb og snak om hvilke varer I ser i supermarkedet. Lad dit barn finde eller holde en vare og snak om den. Du kan fx sige: "Det her er en agurk. Agurker er grønne ligesom dine gummistøvler." Du kan også holde øje med, hvad dit barn peger på og hjælpe med at sætte ord på: "Det er tomater. De er røde. Dem skal vi ikke købe i dag, fordi vi allerede har nogle hjemme." Fortæl om hele processen: "Nu har vi fundet alle de varer, som vi skal bruge, så nu skal vi op til kassen for at betale."

DIT BARN LÆRER:

- Kendskab til ord som knytter sig til ting, begivenheder og handlinger (indkøb)
- At skabe forbindelse mellem det dit barn ser og det dit barn hører

UGE 17: UGENS SPROGTIP FOR DE ÆLDRE BØRN

PÅ INDKØB

Sådan gør du/I:

Tag dit barn med på indkøb og snak om hvilke varer I ser i supermarkedet. Lad dit barn hjælpe med at finde nogle af varerne. Du kan fx sige: "Det her er en agurk. Den skal vi købe, fordi vi skal bruge den til madpakken. Agurker er grønne ligesom dine gummistøvler." Du kan også holde øje med, hvad dit barn peger på og hjælpe med at sætte ord på: "Det er tomater. Dem skal vi ikke købe i dag, fordi vi allerede har nogle hjemme i køkkenet."

Prøv også at lade dit barn vælge mellem to ting som I skal købe, fx: "Hvilke tomater skal vi have? De store eller de små?" eller "Skal vi have røde eller grønne æbler?"

DIT BARN LÆRER:

- At kunne forstå og bruge typiske ord for begivenheder og handlinger
- At tænke selvstændigt
- Give udtryk for mening

UGE 18: UGENS SPROGTIP FOR DE YNGRE BØRN

ANSIGTSLEG

Sådan gør du/I:

Sæt dig foran spejlet sammen med dit barn. Kig grundigt på jeres ansiger og peg imens I snakker om, hvad I ser. Du kan fx pege på dit barns næse og spørge: "Hvad er det, som du har her?", og så give dit barn tid til at tænke. For at følge op kan du sige: "Ja, det er din næse!" Snak videre om øjne, ører og mund. Fx kan du sige til dit barn: "Hvordan ser man ud, når man er glad?" Giv dit barn tid. Herefter kan du spørge, hvordan man ser ud, hvis man fx er ked af det. Bliv ved så længe dit barn synes, at det er sjovt og spændende.

DIT BARN LÆRER:

- Kendskab til ord som knytter sig til ansigtet
- At kunne forstå og bruge typiske ord for følelser

UGE 18: UGENS SPROGTIP FOR DE ÆLDRE BØRN

SNAK OM LEGETØJET

Sådan gør du/I:

Find noget forskelligt af dit barns legetøj frem og hjælp dit barn med at sortere, fx bamser, dukker, biler, klodser mv. I kan starte med at sortere få ting og bruge flere når dit barn bliver bedre. Du kan fx starte med: "Kan du finde alle bamserne?" eller "Kan du finde alle de grønne biler?" Tilpas legen så den passer til det legetøj, som dit barn har. Snak med dit barn og giv det god tid til at løse opgaven.

DIT BARN LÆRER:

- At kunne vise kendskab til former, farver, størrelser mv.
- At lytte til dine ord og forbinde dem til det barnet ser
- At koncentrere sig

UGE 19: UGENS SPROGTIP FOR DE YNGRE BØRN

SNAK OM LEGETØJET

Sådan gør du/I:

Find dit barns legetøj frem og snak med dit barn om de forskellige farver og former som legetøjet har. I kan gøre det til en leg at sortere noget af legetøjet efter farve, form eller størrelse. Lad dit barn få god tid. Du kan hjælpe dit barn med at sætte ord på det legetøj, som det har fat i. Du kan sige: "Det er en telefon. Den er rød. Skal vi ringe til farmor? Dingle-ling-ling! Hallo? Ja, hej farmor, det er [dit barns navn]!"

DIT BARN LÆRER:

- At kunne genkende og bruge typiske ord for former og størrelser

UGE 19: UGENS SPROGTIP FOR DE ÆLDRE BØRN

UDE I TRAFIKKEN

Sådan gør du/I:

Når I cykler eller kører i bil, kan I snakke om turen. Du kan sige: "Nu kommer der et bump. Det kilder lidt i maven at køre over det" eller "Om lidt drejer vi til venstre." Spørg dit barn om I kører hurtigt eller langsomt. Sæt ord på de ting I ser på vejen og inddrag barnet: "Vi holder stille, fordi der er rødt lyst. Kan du se det? Når der bliver grønt, så må vi køre igen. Ja, nu er det grønt, så må vi køre." Forklar nye ord og sæt sjove lyde på, fx: "Wrooom, dyt, dyyyt!"

DIT BARN LÆRER:

- At kunne forstå og bruge typiske ord for begivenheder og handlinger
- At være opmærksom
- At lytte til ord for bevægelse, fx at dreje, at køre mv.

UGE 20: UGENS SPROGTIP FOR DE YNGRE BØRN

LÆSNING

Sådan gør du/I:

Sæt dig sammen med dit barn på gulvet, i sofaen eller lign. Gør læsningen til noget trygt og særligt. Præsenter bogen for dit barn. Du kan sige: "I dag skal vi læse en bog. Vi skal læse [titel på bogen]." Du kan starte med at fortælle dit barn om bogens udseende, og hvad der er på forsiden.

Under læsningen skal du følge dit barns nysgerighed. Vær nærværende, spørg ind til hvad dit barn ser og lyt til hans/hendes svar/pludren. Fx kan du sige: "Hvad kan du se på denne her side?" På denne måde inddrager du dit barn som medfortæller. Efter læsningen kan du tale om bogen, og du kan forsøge, at relatere det I har læst om til noget, dit barn allerede kender i forvejen. Brug de nye ord som bogen indeholder. Jo flere gange dit barn hører ordene, jo større sandsynlighed er der for at han/hun husker dem.

DIT BARN LÆRER:

- At kunne genkende og bruge typiske ord for ting, begivenheder og handlinger

UGE 20: UGENS SPROGTIP FOR DE ÆLDRE BØRN

ANSIGTSLEG

Sådan gør du/I:

Sæt dig foran spejlet sammen med dit barn. Kig grundigt på jeres ansiger og peg imens I snakker om, hvad I ser. Du kan fx pege på dit barns næse og spørge: "Hvad er det, som du har her?", og så give dit barn tid til at tænke. For at følge op kan du sige: "Ja, det er din næse!" Snak videre om øjne, ører og mund. Fx kan du sige til dit barn: "Hvordan ser man ud, når man er glad?" Giv dit barn tid. Herefter kan du spørge, hvordan man ser ud, hvis man fx er ked af det. Bliv ved så længe dit barn synes, at det er sjovt og spændende.

DIT BARN LÆRER:

- Kendskab til ord som knytter sig til ansigtet
- At kunne forstå og bruge typiske ord for følelser